

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 15 (3471) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Két órán át lötték a csatornamenti német messzehordó ütegek az angol partokat

Egyre nagyobb méreteket ölt a Leningrádtól délre és délnyugatra megindult szovjet támadás — Ismét támadnak a japánok a Jangcse völgyében

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A tengerészeti csatornamenti messzehordó ütegek csütörtökön hajnali 5 óra 12 perctől 7 óra 15 percig lőtték Dover, Folkestone, Deal és Ramsgate hadifortosságú célpontjait. Az ellenséges parti ágyúk viszonzták a tüzelést.

A Pesti írja: Zürichből közli a Pesti külföldi tudósítója, hogy Leningrádtól délre és délnyugatra megindított szovjet támadások egyre nagyobb arányokat öltenek. Ugyanakkor az Ilmen-tó partvidékén, egészen Neveljig szintén fokozódott a harcitévénység. Az északi arcvonal déli szakaszán Novgorod körül legsúlyosabb a szovjet támadás.

Csungkingből jelentik: (MTI) Mint a brit hírszolgálat jelenti, az arcvonalról érkezett hírek szerint a japánok újra támadnak a Jangcse völgyében. A legutóbbi csata a Jangcse mellett játszódott le Nankin városánál, ahol a japánok három irányból támadták és betörték Mucseng városába. A kínai csapatok most ellentámadásban vannak.

Döntő jelentőségű súlyos harcok várhatók még keleten

Berlinből jelentik, hogy Dítmar, a nemzeti szocialistapárt hivatalos lapjában, a *Völkischer Beobachter*-ben megjegyzéseket fűz a keleti harcok helyzetéhez. Szerinte a téli szovjet offenzíva eddigi jelenségeiből arra lehet következtetni, hogy döntő jelentőségű súlyos harcok állanak még a német haderő előtt és az összes keleti arcvonalbeli harcokban erős ellenséges túlsúlyt kell leküzdeni. Dítmar megállapításából kitűnik, hogy az igazi orosz tél folyamán a szovjet továbbra sem fog kitűzött céljai elérésére kisebb erővel harcolni, mint már eddig is harcolt. Dítmar felhívja a német olvasók figyelmét

arra, hogy a német vezetés a védelemben ezért továbbra is alkalmazza a támadó védekezést. A továbbiakban utal arra, hogy a mostani körülmények között a védekező hadvezetésnek egyáltalában nem szabad visszariadnia attól, hogy esetleg fontosnak látszó, sőt valószínűleg fontos területeket feladja. A német hadvezetés szerint továbbra is szükség lesz területek feladására, mert a cél a saját erők kímélése és az ellenséges harcok minél hatékonyabb gyengítése. A német támadások mindig csak annyira terjednek ki, amennyire azt az ellenséges erők elpusztítása követeli.

Elkésett angolszász jelentés 17 hajó pusztulásáról

Rómából jelentik: (MTI) A kanadai ajtó egyik délolaszországi tudósítója jelenti, hogy a németek december 2-án két szorosított támadással 17 szövetséges hajót pusztítottak el Bari kikötőjében, amikor körülbelül 30 német repülőgéppel megtámadták a kikötőt. Az erről szóló közleményt csak most engedte át a szövetséges cenzúra. Maguknak a németeknek sem volt fogalmuk

róla, hogy mekkora károkat okoztak. Feltételezték, hogy három hajó súlyos el. A valóságban két légerszállítóhajót találtak el a bombák. Ezek a hajók a levegőberopulték és ettől súlyos el a többi 15 hajó is. A támadásnak ezennél több áldozata volt, közöttük igen sok a halott. Sok további hajó súlyosan megrongálódott.

Egyelőre nem folytatják a lengyel-orosz ügy nyilvános vitáját

Liszbazonból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint lord Halifax brit nagykövete és Cordell Hull külügyminiszter szándék megbeszéltek azt a tételt, amely körülveszi a Pravidnak a béketárgyalásokról szóló híreit, azonkívül megárgyalták az orosz-lengyel vita kérdését is.

Londonból jelentik: (B. T.) Az Exchange Telegraph diplomáciai munkatársának értesülése szerint a lengyel-orosz ellentét nyilvános megvitatását legelőször is a legközelebbi időben nem folytatják. A lengyel kormány általánosan tartja, hogy nyilvánosan válaszoljon a szovjetkormány legutóbbi nyilat-

kozására és azon a véleményen van, hogy a további érintkezést bizalmas uton kell folytatni.

Mi váltotta ki Churchill és De Gaulle marakesi találkozását?

Berlinből jelentik: (B. T.) Churchillnek és De Gaullenak marakesi találkozását berlini vélemény szerint az az ugyszólván elviselhetetlenné vált feszültség váltotta ki, amely Észak-Afrikában a de gaulleisták és a mögöttük álló bolsevisták között, másrészt a nyugati hatalmak között alakult ki. Ez a találkozó tehát Churchill utolsó személyes kísérlete a keletkezett szakadás elűntetésére. A Wilhelmstrassen e megállapítás mellett olyan hangok is hallatszanak, amelyek szerint tekintettel Churchill egészségi állapotára, megelőzően gyors visszatérése hivatalába, — Ezenne szemben mutatkozó bizalmatlanságnak tekinthető. Berlinben bizonyos brit véleményeket olvéképpen magyaráznak, hogy a brit külügyminisz-

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung londoni tudósítója szerint Eden alsóházi beszéde és Hull washingtoni nyilatkozata mutatja, hogy az orosz-lengyel konfliktus ügye új stádiumba jutott. Mind a brit külpolitika vezetője, mint amerikai kollégája félreérthetetlenül megmutatta, hogy a moszkvai lengyel kormány véleményével ellentétben az ügyet nem tekintik Oroszország és Lengyelország kizárólagos problémájának, hanem valamennyi egyesült nemzet közös ügyének. Ilyen körülmények között londoni politikai körökben még mindig lehetségesnek tartják az orosz-lengyel vita elintézését.

ter nem rendelkezik a valóban jelentős döntésekhez szükséges finom érzékkel. Zürichből jelentik: (B. T.) Londoni jelentés szerint az angol fővárosban nagy figyelmet kelteit, hogy a szövetségesek olaszországi tanácsának Nápolyban tartott 5-ik ülésén nem csupán Badoglioval és kormányának más tagjaival tárgyaltak igazgatási természetű kérdésekről, hanem előzőben közvetlen érintkezést kerestek a demokráta ellenzéki pártokkal is. Ez az érintkezés ugyan kizáróan tájékoztató jellegű volt, mindazonáltal arra mutat, hogy a szövetségesek többé nem hajlónak arra, hogy Badoglio és az ellenzéki nemzeti felszabadítóbizottság felezabandítási mozgalma kettős uralmát bizonyos mértékig elismerjék.

Pótolhatatlan anyagi veszteségeket szenvedtek a partizánok az utóbbi hetekben

Zágráb. (MTI) Mint hivatalosan jelentik, az ellenséges repülőgépek január 16-án Zára és Sebenico ellen, január 17-én Omis adriai kikötőváros ellen intéztek légitámadást. Részletek még hiányoznak.

Zágráb. (MTI): A német és horvát csapatoknak a partizánok ellen folyó tisztogató hadjárata során január 12 és 17 között a partizánok 1100 halottat, 350 sebesültet vesztek. A tisztogató akcióban a német és horvát csapatok igen sok löfegyvert, továbbá 37 géppuskát, 9 páncéltörő ágyút, 5 aknavetőt, 5 más ágyút és egyéb nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltak. Az utóbbi hetekben a partizánok különösen hadianyagban olyan érzékeny veszteségeket szenvedtek, hogy embereik felszerelését már csak nagyon nehezen és hiányosan tudják biztosítani.

Róma. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az olasz kormány hivatalos közleménye szerint daluációi kommunistabandák legalább 461 olasz állampolgárt meggyilkoltak. Az áldozatok között vannak papok, tanítók, kereskedők, szerkesztők és munkások. Sok nő és gyermek is volt közöttük. A közle-

mény szerint félős, hogy az említett szám jelentős megnövekedésével kell számolni, mert sok holttest még mindig hozzáférhetetlen karszti barlangokban van elrejtve.

A Duce elrendelte, hogy január 30-án egész Olaszországban ünnepélyes emlékező istentiszteletet rendezzenek a bolsevista terror szerencsétlen áldozatainak lelkiüdvéért.

Papen vendégül látta a török kormány tagjait

Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Papen német nagykövete kedden este abóden látta vendégül Szardzsoglu miniszterelnököt és feleségét, továbbá Artunkal tábornok, nemzetvédelmi minisztert, a közlekedésügyi minisztert, a kereskedelmi minisztert, a külügyminiszterium és a kereskedelmi miniszterium több magasrangú tisztviselőjét és a külügyi hivatal protokollfőnökét.

**Ady halálának
25 éves fordulóját**

A nagyváradi újságírók kezdeményezésére január 27-én megrendezendő Ady-emlékünnepekre az érdeklődés már túlszárnyalt Nagyvárad határait. Ady halálának negyedszázados évfordulójára tegnap jelentették be részvételi listát a nagyváradi rendezőségnek dr. Tóth László, a kitűnő költő, a Nemzeti Újság főszerkesztője, a Magyar Hírlapírók Országos Egyesületének elnöke, valamint a Sajtókamara is.

Lapunk legközelebbi számában hűvöb-
ben visszatérünk az emlékünnepe-
műsorára. Ezúttal is felhívjuk az ér-
deklődő közönség figyelmét, hogy az
emlékünnepekre a jegyeket szombaton
reggeltől kezdve lehet megváltani elő-
vételben az Estilap kiadóhivatalában
4, 3, 2 és 1 pengős árban.

**Igényt tart a város
az 1938-ban és 1939-ben
eladott házhelyeire**

Nagyvárad, jan. 20. Soós István pol-
gármester legutóbbi kolozsvári tartó-
zkodása alkalmával látogatást tett a föld-
művelésügyi minisztérium földbirtok-
politikai osztályán és előterjesztést tett
arra, hogy azok a házhelyek, amelyeket
a város 1938-ban és 39-ben, tehát a
földreformtól függetlenül adott el, a vá-
ros tulajdonába menjenek vissza és a
törvényhatóság rendelkezésére álljanak.
Ebben az ügyben a földművelésügyi
minisztérium bizottságot küld ki, amely
a helyszínen vizsgálja felül az össze-
sen 83 házhelyet érintő kérdést.

**Távolsági területre
telepítik át a sintértcépet**

Nagyvárad, január 20. A polgármes-
ter tegnap egy állategészségügyi bizott-
sággal szemlét tartott az állatvásártér-
ren, a sintértcépen és a vágóhid terü-
letén. Megállapította a bizottság, hogy
az állatvásártér korlátjai férhető áll-
nokban vannak; az itt-ott mutatkozó
hiányok pótlására a polgármester in-
tezkedéseket tett. A sintértcépről azt
állapította meg a bizottság, hogy ez a
város fejlődése folyán most már nem
elégé külső fekvésű, úgyhogy távol-
labbra való kitelepítése föltétlen szük-
séges. A bizottság ezután a vágóhid
udvarán megtekintette a rühes lovak
fertőtlenítésére létesített új gázkam-
rát, amelyet a napokban adnak át ren-
deltetésének.

**Szabványosították
a ragtapaszt és a különböző
szegeket**

A Szabványügyi Bizottság ismét
több cikk szabványosítása felett ha-
tározott. Meghatározták a különböző
ragtapasztok szabványmértékeit és mé-
nőségét, valamint a csomagolós mód-
ját. Ezenkívül különféle célra szol-
gáló 18 féle szeg, a csizmapatkó, a
lőpatkósarok és néhány vegytermék
szabványait is meghatározták. (Magy.
Tud.)

**Négy év alatt 40-ről 5500 holdra
emelkedett az alföldi rizstermelő
terület**

Az idén lesz öt esztendeje, hogy az
Országos Öntözésügyi Hivatal kezde-
ményezésére az alföldi öntözögazdál-
kodásos területen kísérletképpen
megindult a rizstermelés. 1939 nyá-
rán összesen 40 katasztrális hold ter-
ületen hat vasuti kocsiakománnyal
kitevő rizst termeltek. Az Öntözés-
ügyi Hivatal mult évi jelentése be-
számol a rizstermelés eddigi négy
esztendejének eredményeiről. 1942-
ben 3500 katasztrális holdon 600
vasuti kocsiakománnyal, 1943-ban pe-
dig 5500 katasztrális holdon körül-
belül 1000 vasuti kocsiakománnyal rizs-
termést takarítottak be.

A jelentés beszámol arról, hogy az
Alföldön különösen azokon a vidéke-
ken kívántak rizstermelésre beren-
dezkedni, ahol már több éve helyi
pusztított. 1941-ben a hivatal több
évre terjedő felegazdálkodás rend-
szerét alkalmazta. A rizstelepeket a
hivatal saját költségén rendezte be.

A termelés költségeit a termelő és
a hivatal fele-fele arányban meg-
osztva viselte, a tiszta hasznót pedig
megfelelték. A hivatal a felesbirtok-
os részére katasztrális holdanként
három mássa búza árának megfelelő
hasznót biztosított, mint minimumot.
Ez a rendszer biztosította, hogy
1942-ben a rizstermelés eredménye
ugrásszerűen emelkedett. Az öntözés-
es gazdálkodást ezenkívül szivattyú-
gép-csoportok kölcsönzésével segítet-
ték elő. Százituzenöt szivattyúgép-cso-
portot adtak ki kölcsönbe azzal,
hogy egy vagy két év múlva megvál-
tadják.

A jelentés megállapítja, hogy a
Nagykunságon és a Körösök vidékén
rohamosan terjed az öntözéses gaz-
dálkodás. A tiszafüredi öntözörend-
szerben 1942 végéig körülbelül 1200
katasztrális holdat rendeztek be ön-
tözésre.

**1944. év a nevezetes évfordulók
esztendeje**

Az 1944. év szokallanul gazdag törté-
nelmi évfordulókban. Sajnos a mostani
pápirhiányos világban a helyszüke nem
engedi, hogy több évszázadra visszame-
nően ismertessük a most időszerű ne-
vezetes évfordulókat, tehát kénytelenek
vagyunk megelégedni azzal, hogy 150
évre visszamenően emlékezzünk meg
ezekről az érdekesebb évfordulókról.

150 év előtt, 1794-ben bukott meg
Robespierre, akit július 27-én, azaz a
forradalmi naptár szerint Thermidor
10-én végeztek ki. Ezzel véget ért az
ugynevezett rémuralom. Robespierrelől,
aki bátran küzdött utolsó percéig a
pártitűt konventi tagok ellen (ezek vol-
tak az ugynevezett Thermidoristák) a
történelem mint kegyetlen zsarnok em-
lékezik meg. A fanatikus forradalmár
tagadhatatlanul nagyon szigorú kegyet-
lenségre hajlamos is volt, de erkölcsi
tekintetben toronymagasságban állott a
thermidoristák vezérével Talliennel
szemben. Tallien nem azért buktatta
meg Robespierret, mintha elvi szem-
ponthól helytelenítette volna a rémura-
lom kegyetlenségeit, hanem mert bele-
szeretett egy nagyon szép kalandrombe,
Cabarnus Terézbe, aki szintén halálra
volt ítélve a forradalmi törvényszék ál-
tal. Azért fordult tehát Robespierre el-
len, hogy kedvesét kiszabadítsa. Ugyan-
csak 150 év előtt, 1794-ben tört ki a
lengyel szabadságharc. Kosciuszko Tádé,
a nagy szabadsághős vezetése alatt. Ná-
lunk ekkor kezdődött a Martinovic-
féle összeesküvés, melynek leleplezése
azonban már csak a következő évben,
1795-ben történt meg.

MI TÖRTÉNT 100 ÉV ELŐTT?

100 év előtt, 1844-ben alkották meg
házunkban azt a törvényt, amely nem
nemes szülők gyermekeit hivatalyis-

lős joggal ruházta fel. Ugyancsak 100
év előtt találták fel a gumivulkanizá-
lást, Charles Goodyear, Ugyancsak 100
év előtt születet Umberto olasz király,
továbbá az olaszok legyőzője Menelik
Negus, valamint Luiger, a híres légi
keresztényszocialista antiszemita poli-
tikus. Meghaltak 1844-ben: Bonaparte
József, Napoleon legidősebb fivére,
XIV. Károly János svéd király (Berna-
dotte marsall), továbbá Thorvaldsen, a
híres dán szobrász.

90 év előtt, 1894-ben találták fel a
biciklit. (Fischer Fülöp.) Ugyancsak
1854-ben fedezték fel a filoxerát. Ek-
kor született továbbá Erlich, a salvár-
sán feltalálója.

1864-ben találta fel a Nobel-díj révén
világhírűvé lett Nobel Alfréd a dina-
mitot. Ekkor folyt le a porosz-osztrák
háború. 1864-ben született Strauss Ri-
chárd, a felejthetetlen német zeneszer-
ző, továbbá Venizelos, a volt görög mi-
niszterelnök.

Az 1874. évben, azaz 70 évvel ezelőtt
született Marconi, a nagy olasz tudós,
a szikrátvíró feltalálója. Meghalt Mi-
chelet a magyarbarát nagy francia tü-
réstörő, és Lüders orosz tábormeg-
vezető, aki 1849-ben erdélyt megszállta. Nálunk ek-
kor tört ki a pénzügyi válság, amely a
következő évben a híres bhari pontok
szegrekasztására vezetett.

60 EV ELŐTT

1884-ben Parsons feltalálta a gőztur-
binát és Morgentaller a szedőgépet. Eh-
ben az évben folyt le a háború francia-
ország és Kína között. A hárok békét
kötöttek Angliával. Ugyancsak 1884-ben
született a rosszhírű ellenfelünk Benes,
volt cseheköztársasági elnök, továbbá
Daladier volt francia miniszterelnök és
Ismet Musztafa pápa, a nagytekinthető
török államférfi. Meghalt Eisler Fanny
szimfonikus.

50 év előtt, azaz 1894-ben alkotta
meg Wekerle Sándor egyházpolitikai
törvényt. Ekkor emelték Wekerle
haza törvénybe, ne essél rózsám ké-
szbe. Ugyancsak 1894-ben folyt le
a háború Japán és Kína között és ek-

kor lépett trónra az utolsó cár, II. Mik-
lós. Meggyilkolták Carnot francia köz-
társasági elnököt, feltalálták a pestis
kórokozóját és a fotocellát. Ekkor szü-
lettek a megboldogult Boris bolgár cár,
valamint Beck József volt lengyel kül-
ügyminiszter, meghalt nagy szabadság-
hősünk, Kossuth Lajos, valamint Lea-
ceps Ferdinánd francia mérnök, a
Szeziel-csatorna megépítője.

40 év előtt, azaz 1904-ben volt ná-
lunk a november 18-iki hírhedt zseb-
kendő-szavazás, amelyet Perczel Dező
házelnök kezdeményezett. Ezt követte
a nagy nemzeti küzdelem megindulása.
Ugyancsak 1904-ben tört ki az orosz-
japán háború. Ebben az évben halt meg
Stanley, a híres Afrika utazó és Krüger
Pál, a búrok nagy szabadsághőse. Vegül
a felejthetetlen emlékü nagy magyar
politikus, az utolsó skuruc brigádéros,
Beöthy Akos.

30 év előtt, azaz 1914-ben tört ki az
első világháború. Ugyancsak 1914-ben
halt meg X. Pius pápa. Továbbá De-
roulede Pál híres francia nacionalista
politikus. Meggyilkolták Jaures francia
szociáldemokrata vezérférfiút.

25 év előtt, azaz 1919-ben kötöttek
meg a versaillesi békét. Nálunk ekkor
dühöngött a kommunizmus és ekkor
kezdődött az ellenforradalom.

20 év előtt, azaz 1924-ben kapta meg
Magyarország a népszövetségi kölesönt
és ekkor létesült a Magyar Nemzeti
Bank. Franciaországban megbukott a
jobboldali többség, a baloldali kartell
került a kormány élére. Meghalt Wilson
vet köztársasági elnök, továbbá Puccini,
a híres olasz zeneszerző. Ekkor köl-
tözött el az élok sorából Lenin, a bol-
sevizmus megmentője is.

10 év előtt, 1934-ben meggyilkolták
Dolfuss osztrák kancellárt. Meghalt
Hindenburg németbirodalmi elnök és
ekkor vette át Hitler, aki azelőtt csak
kancellár volt, az államfői méltóságot.
Ugyancsak 1934-ben történt Sándor
szerb király meggyilkolása is. Meghalt
továbbá Poincare, a francia köztársas-
ság volt elnöke.

Láthatjuk tehát mindezekből, hogy az
1944. év igen gazdag történelmi évfor-
dulókban. Reméljük, hogy gazdag lesz
nemesek évfordulókban, hanem esemé-
nyekben is. Emelylekről valamikor 100
év múlva ugyancsak mint nevezetes év-
fordulókról fogunk megemlékezni.

**Lopást követelt el
egy ápolónő**

(Nagyvárad.) Szerdán délelőt
megjelent a rendőrség bünyügyi osztá-
lyán a Tudósznatorium gond-
nokja és bejelentette, hogy a sznator-
rium egyik fiatal ápolónője két nap-
pal ezelőtt elhagyta helyét és azóta
nem jelentkezett. Közölsb megállá-
pították, hogy az ápolónő nagyobb
értékű, a sznatorium tulajdonát ké-
pező ruhaanyagot vitt el magával.

Érdekes, hogy az ápolónő kedden
délelőt a rendőrség folyosóján ho-
lyongott, de szándékát nem akarta
senkinek elárulni. Valószínűleg lelki-
ismeretfurdalást érzett.

A rendőrség megindította a nyom-
ozást.

Ipartestületi hírek

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület
Ruházati szakosztálya felkéri a szövés-
és kötözvény ágazat, hogy folyó hó
19-én, csütörtökön este 6 órakor az
ipartestület helyiségében tartandó fon-
tos napirendi gyűlésen ökövellenül meg-
jelenni sziveskedjenek. Elnökség.

Most javíttassa,
festesse, tisztíttassa
JAKAB kerékpárját
műszerésznél Kossuth utca 5.
Zinporárvítás.

Változatlanul súlyos harcok dúlnak Rjesica és Nevel környékén

A németek erős elhárító tüzeiben az angolszások valamennyi előretörési kísérlete meqakadt az olasz hadszíntéren

A Newyork Times írja: A szövetséges haderők vezérkara készen áll a történelem legvakmerőbb inváziójára

Lisszabon. (MTI.) A Newyork Times szerdai számában rámutat arra, hogy a szövetséges haderők vezérkara készen áll, hogy megindítsa a történelem legnagyobb arányú és legvakmerőbb invázióját: átkelni a Csatornán olyan hadsereggel, amely száz- ezrekből, később esetleg milliókból fog állani. A lap azt írja, hogy most a háború a leghevesebb és legtöbb áldozatot követelő korszakába lép.

Visszaverték a német csapatok az Ilmen-tótól északra és Leningrádtól délre indított nagy támadást

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A nikopoli hídfőnél és Kirovgrádtól északra a szovjet gyengébb támadásai kedden is eredménytelenek maradtak. A németek ellentámadással lezárták a legutóbbi napok egyik betörési helyét. Saskov térségében és Porebicsénél, valamint Novográd-Volinszktól délnyugatra több szovjet támadás hiúsult meg. Rjesicától nyugatra a súlyos harcok változatlan hevességgel tartanak tovább. Neveljtől északnyugatra és északra a szovjet csapatok megismételték támadásaikat, de visszavetették őket. Az egyik betörési helyet a németek ellentámadással megtisztították. Az Ilmen-tótól északra, valamint Leningrádtól és Oranienbaumtól délre a szovjet fokozódó hevességgel folytatta áttörési kísérleteit. A támadásokat a németek elkeseredett harcokban felfogták vagy visszaverték. A keleti arcvonal déli szakaszán folyó harcokban különösen kitűntette magát a Posten altábornagy vezetésével álló 310. sziléziai gyalogos hadosztály.

A délnyugati arcvonalon az angolszások a gactai-öböltől keletre erős tüzéségi támogatás után több hadosztállyal indultak támadásra a német balszárny ellen. A harcok ott teljes erővel folynak.

Lisszabon. (MTI.) Az angol hírszolgálat nápolyi jelentése szerint a 3. hadsereg arcvonalán a kanadai

csapatok heves harc után visszafordultak kiinduló állásaikba.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A délnyugati arcvonalon az Abruzzo hegységben a németek visszavetették a Monte Mare ellen intézett ellenséges támadásokat. A legsúlyosabb baleszárnyon a britek és az Empire

Reménykedve várja az amerikai kormány a Szovjet választát a lengyel viszály ügyében

Amerika továbbra is elismeri a londoni lengyel kormányt

Genf. (MTI.) A Tribune de Lausanne londoni tudósítója szerint a Times washingtoni jelentése alapján azt hiszik, hogy Moszkva a Pravda-ban megjelent hírral nem csupán a lengyel kérdést, hanem általában a menekült kormányok kérdését akarta szóba hozni. Erre a mesterkedésre vall, hogy a görög és jugoszláv kormányt is szóba hozta, még pedig azért, hogy mindkét kormányt ferde helyzetbe hozza. A Times szerint a Pravda hír valószínűen figyelmeztetés Anglia és az Egyesült Államok számára olyan módon, hogy Oroszország a politikai együttműködésnek azt az elvét, amelyet Moszkvában elhatároztak, nem követi tovább, ha Kelet-Európában — Lengyelországot is beleértve — nem adnak neki szabadkezet.

Az angol cáfolatot szerdán a Tass

Iroda Balfour lépésének engedve, a moszkvai rádióban közzétette.

Lisszabon. (MTI.) A brit hírszolgálat jelenti, hogy Eden angol külügyminiszter az alsóház szerdai ülésén kijelentette, hogy van még remény arra, hogy a szovjet-lengyel kérdésben kedvező megoldás történik.

Stockholm. (MTI.) Az Afton Tidningen washingtoni levelezője jelenti: Az amerikai kormány a Pravda feltűnésteltető táviratai ellenére is reménykedve várja Moszkva választát Hullnak az orosz-lengyel viszályban tett közvetítő ajánlatára. Az orosz válasz felvilágosítást adna arról, hogy

az orosz kormány bizonyos körülmények között mennyiben volna hajlandó a londoni lengyel menekült kormányval érintkezésbe lépni, vagy pedig Moszkva azt szándékozik indítványozni, hogy a lengyelek szervezzenek új kormányt olyan elemekből, akik otthon harcognak, ha a vörös hadsereg felszabadítja a Moszkva által is lengyeleknek tartott területeket. Hír szerint az amerikai kormány szándéka az, hogy továbbra is elismeri a londoni lengyel kormányt és kívánatosnak tartja, hogy az oroszok is ezt tegyék.

Súlyos próbára van téve Anglia tekintélye a kis nemzetek előtt

Helsinkiből jelntik: (MTI.) A finn lapok vezércikkében megjegyzéseket fűznek a Pravda útján terjesztett hírekhez. Valamennyi lap megállapítja, hogy a Moszkva erre vonatkozó állítása és a lengyel kérdésben nyilvánított állásfoglalása között szoros kapcsolatot kell felfedezni. Az Uusi Suomi úgy véli, hogy a szovjetkormány jelenleg, akár csak Finnország esetében 1939 őszén, a fennálló kérdéseket gyors megoldás felé igyekszik terelni. Adott esetben kétségtelennek látszik, hogy a szovjet kormány rossznéven vette az angolszász közbenjárást a lengyel ügyben és értésére akarta adni az érdekelt államoknak, hogy fáradozásaiknak nem tulajdonít nagy jelentőséget. A Suomen Sosialdemokraten azt hangsúlyozza, hogy Európa tanácsátlanul áll az orosz kérdés előtt. Tagadhatatlan, hogy a szovjet állásfoglalás más államokban in növeli a bizalmatlanságot és a féltelmet Oroszország iránt — írja a lap.

A Karjala című lap az angolszások szemközöből bírálja a vitás ügyet és arra a megállapításra jut, hogy a

szövetségesek könnyen elveszíthetik minden tekintélyüket a kis nemzetek körében, ha ezuttal nem tudnak segíteni Lengyelországon.

Öngyilkossági kísérlet a Rimanóczy szállodában

(Nagyvárad.) Szerdán délután öt órakor a Rimanóczy-szállodából telefonon hívták a mentőket, jelentve, hogy egy szállodai vendég öngyilkosságot kísérelt meg. A helyszíntre siető mentők megállapították, hogy Ohinger Ernő 19 éves fiatalember felvágta csuklóján az ereket és mintegy félliter vére elfolyt.

Az életunt sebei egyébként nem voltak életveszélyesek és bekötözése után a kórházi kezelés feleslegesnek bizonyult. A fiatalember kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy tettét életuntágból követte el.

Megjelent a szovjet lapokban a Pravda cik-kére adott angol cáfolat

Stockholm. (MTI.) Az angol hírszolgálat moszkvai tudósítója jelenti: A Pravda ugyanazon a helyen és ugyanolyan formában közli a brit külügyi hivatal cáfolatát, mint ahogyan, mint ahol és ahogyan kairói tudósítójának ismeretes értesülése megjelent. A cáfolat egyébként a többi fontosabb napilap, így a Vörös Csillag, az Izvesztija is közli. Egyik orosz lap sem közli azonban szó szerint a cáfolatot és egyik sem fűz hozzá megjegyzést.

Lisszabon. (MTI.) Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Halifax lord washingtoni brit nagykövét szerdán megbeszélést folytatott Hull külügyminiszterrel a Pravda ismeretes kairói híreről. Illetékes helyről származó értesülés szerint sem Halifax, sem Hull nem talált magyarázatot a kérdéses értesülés közzétételére. A megbeszélés során szóba került a lengyel-szovjet viszály kérdése is. A találkozásnak főcélja azonban a Pravda értesülésének megvitatása volt.

Döntésre akarják kényszeríteni Francot az angolok

Amszterdamból jelntik: (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol sajtó behatáran foglalkozik Edennek az alsóházban tett kijelentésével, amely szerint még mindig harcolnak spanyol önkéntesek a keleti arcvonalon és a kijelentésekhez fűzött magyarázatokban erős nyomást igyekezik gyakorolni a spanyol kormányra. Az Evening News azt írja, hogy Franco tábornoknak most döntenie kell állásfoglalása felől. Sir Samuel Haarnak Madridban ismételtlen tiltakoznia kell, még pedig minél előbb és minél erősebben, annál jobb. A Star megállapítja, hogy Francoak szint kell vallania, vagy pedig a brit és amerikai kormányoknak kell lépéseket tenni ellene.

Lisszabon. (MTI.) Eden az alsóház ülésén kijelentette még, hogy a keleti arcvonalon még mindig harcol az u. n. spanyol légió, bár a Kék hadosztály nagyobbik részét nem régen visszavonták. A londoni spanyol nagykövet utján értesítették a spanyol kormányt, hogy a jövőben angol-spanyol kapcsolatokra komoly hatással lesz, ha Spanyolország nem semleges módon továbbra is segíti az ellenséget.

HAJSZOLJA A PÉNZT?

BIZTOSítsa BUZAKÖTVÉNNYEL!

Átszökött Romániából, hogy itt töltse a karácsonyt – közel két hónapot „ült”

Nagyvárad, jan. 20. Popovics János 28 éves román legény múlt év decemberében engedély nélkül ájtott Romániából, azzal, hogy a karácsonyi ünnepeket itt tölti, nyilván rokonainál. Magával hozott 14 kilogramm zsiroeszódat és azt Oláhapatiben eladta Filimon Józsefnek egy bakancsért, még pedig olyanformán, hogy a szóda kilogrammját 8 pengőbe számították. Filimoné ugyanilyen ártól továbbadta a szóda egy részét Mos Demeternének.

Popovics Jánost illótt határátlépésért egyhónapi fogházra ítélte annak idején a bíróság, s büntetése egy héttel ezéltelt ki. Azóta előzetes letartóztatásban van árdrágítás miatt. Eljárás indult árdrágító visszaélés címén Filimoné ellen is ugyanebből a „vásárból” kifolyólag és ügyüket ma délelőtt tárgyalta a nagyváradit törvényszék dr Patzko Zoltán büntető egyesbírája, mint uszorabíróság. A bíróság büntetésnek mondotta ki mindkét vádlottat a vád szerinti esetiékmenyben és ezért Popovicsot három hetj fogházra, Filimonéét 200 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen. Popovics büntetéséből az előzetes letartóztatásban eltöltött hét napot kitöltöttek vette.

Popovicsnak ilyenformán sikerült nemésak a karácsonyt, de még az új esztendő első hónapját is itt töltenie, — ha nem is egészen úgy, ahogy ő gondolta...

Az állam minden körülmények között visszafizeti a búzakötvény árát

Manapság gyakran török a fejüket azok, akik pénzfeltelegekkel rendelkeznek, hogy mire költsek főtés tőképüket. Sajnos, vannak olyanok, akik — nagyon helytelenül — mindenáron szabadulni kívánnak pénzfeltelegeiktől s minden lényegyet felvadászónak, hogy „áruhoz” jussanak. Persze, az ilyen erőszakolt vásárlások gyenge eredménnyel járnak, mert a pengő elfogy, ugyan, de cserébe olyan méregdrága és gyakran teljesen használhatatlan himmihimmit kerül, amiből aztán csak lom lesz a lakásban, vagy a gazdaságban. A pengő „megmentésének” ez a legügyetlenebb és legkártékonyabb módja.

Azok, akiknek van manapság anyagi pénzüik, hogy a tőkük több

annál, mint amennyi rendes életmódjukhoz, vagy műhelyük, üzletük, gazdaságuk sima továbbviteléhez szükséges, kétségkívül a legjobban járnak, ha búzakötvényt vásárolnak. Ez az új értékpapír a buzára támaszkodik s éppen ezért tökéletes biztonságot nyújt. Az állam ugyanis minden körülmények között visszafizeti azt az összeget, amit a búzakötvény ellenében beszed. Még, ha esnek is a buza ára, a kincstár a kötvényeket és a szelvényeket 40 pengős mértékeánkénti áron váltja be. Az évi 3%-os kamatozás és a 25 éves törlesztő-terve szerint való visszafizetés feltételci is általában előnyösek, de nem vitás, hogy a búzakötvény igazi előnye abban a tényben van, amiről elvezetését kaptak buzára szól.

Büromnak nevezte a postás-kisasszonyt — 200 pengőre ítélték

Nagyvárad, jan. 20. L. G. mérnök 1943 október elsején Margittával beszélt telefonon. Amikor az előírások 12 pere letelt, az egyik telefonos hölgy, névszerint Venczel Lajosné, Milotay Katalin beszélt a telefonba és kérte a beszélgetés befejezését. A mérnök pár szót beszélt még majd dühösen beszélt a központba, hogy kapesolják ki a vonalat, mert ez a „barom, hülye postás-

kisasszony” azt mondta, hogy nem beszélhet tovább.

Venczel Lajosné emiatt feljelentést tett a mérnök ellen és ez ügyben ma délelőtt hozott ítéletet a nagyváradit járásbíró: a sértett, valamint Lovass László postafőtiszt esküvel megerősített terhelő vallomása után L. G.-t feltűnően durva becsületsértés címén 200 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Virginio Gaydát is különbíróság elé állítják

Bázel, január 20. (Bud. Tud.) A Basler Nachrichten jelenti Chiassóból:

Az „Il Fascio” című milánói lap vezércikkében azt írja, hogy a legközelebbi időben volt fasiszták tömeges elítélése várható, akik a fasiszta rendszert a diktatura bukásának pillanatában elrútták. A különbíróságának még hatalmas munkát kell elvégeznie. A különbíróságot Veronából Torinóba helyezték át. A törvényszék bizottságokat küldött Rómába, Firenzébe, Perugiába, Bologna, Genova és Velencébe. Azonkívül 50 vidéki különbíróság szombaton kezdte meg működését.

A nyilvánosság csupán egy részét ismeri azoknak az eseteknek, amelyek a különbíróságok előtt tárgyalásra kerülnek, azt hiszik azonban, hogy több ezer különböző okokból letar-

tóztatott személyiség ellen folytatják le a pert.

Azok között, akiket a különbíróságok felelősségre vonnak, van Carlo Scorza, a fasiszta párt utolsó főtítkára, Teruzzi tábornok, az afrikai ügyek volt minisztere. — Virginio Gayda, a Giornale d'Italia volt igazgatója, Cariglia tábornagy, Thaon di Revel, a szenátus volt elnöke, Favagnoli volt hadiipari termelési miniszter, Gianini nagykövet, Scuro tábornok, volt államtitkár, Carlo Delcorix és Polverelli volt propagandaügyi miniszter.

Farinacci a Regime Fascista című lapban azt írja, hogy a veronai bírák a vidéki bíróságoknak pontos utasításokat adtak a követendő út tekintetében. Csúpn legszigorúbb és könyörtelen igazságszolgáltatásról lehet szó.

Norvégiában minden harmadik iskolásgyermek ingyen kap reggelit a svédektől

Stockholmi jelentés szerint a svédeknek a norvég lakosság érdekében kifejtett tevékenysége rendkívül széles keretekben bontakozott ki. A segélyakciókban az arra szoruló kórházak, agymenházak, gyermekotthonok, tbc. gyógyintézetek, vakok otthonai, üdültelepek és hasonló intézmények részesülnek. A legújabb terv szerint azonban már azt is elhatározták, hogy táplálni fogják az öreg és elhagyott magános embereket is. Ez az akció ebben a pillanatban hetenkint két ízben juttat egy-egy fő étkezést 15.000 ilyen segélyre szorulóknak magában Oslóban. Hasonló segélymunkát szerveznek azonban még 6000 elhagyott számára Norvégia három következő legnagyobb városában. A svéd vöröskereszt 120 ágyas kórházat rendezt be Osló mellett polgári egyének számára. De ezenkívül a svédek körülbelül egymillió korona értékű gyógyszerrel is küldtek Norvégiának.

Az azonban az iskolásgyermekek étkeztetését most már sokkal szélesebb keretek között szervezték meg. A norvégiai iskolásgyermekek közül a már minden harmadik gyermek konzervvel édesített zabpelyh levest kap reggelire és gyakran kap hozzá Ovomaltintet is. De ezenkívül körülbelül minden iskolásgyermek kéthetenként kap egy félkilogram mütézet vagy ehhez hasonló élelmiszert. Oslóban 35.000 iskolásgyermeket, az országban pedig több mint 85.000 gyermeket látnak el ezen a módon. Körülbelül 90.000 gyermek pedig olyan karácsonyi csomagot kapott a svédektől, amiben különböző használati tárgyak jutottak el az adakozó svédektől az inségre szoruló norvég gyermekekhez.

Mit a kínálat kölnivizekben

Egy ideje a különböző gyártmányú kölnivizekben hatalmas készletek kerülnek forgalomba Budapesten. A karácsonyi és újévi ünnepek elmúltával az illatszerek kereskedése újabb feltöltötték raktáraikat és a legálacsonyabb árú márkák, illatok és szuszitálások bőven kaphatók. Az illatszerek ára azonban a mennyiségbeli dőmping ellenére igen magas úgy, hogy az ünnepek elmúltával a kereslet nagyon lelanvult. A sok illatszert forgalomba kerülésének az a magyarázata, hogy a gyárak és laboratóriumok elegendő mennyiségű nyersanyaghoz és üveghez jutottak.

Minden postahivatalnál jegyezhet búzakötvény.

Göbbels szerint az invázió meghíusulása Anglia számára nagyon súlyos következményekkel járna

**Az ellenség megismeri majd azokat az előkészületeket is, amelyekről
eddig fogalma sincs**

Madrid. (MTI) A Német TI jelenti: A *Das Reich* című hetilap legutóbbi számában megjelent cikkét Göbbels dr az invázió kérdésének sejteli. „90 nap leforgása alatt” című cikkében a miniszter mindenekelőtt arra tette utal, hogy ellenséges részről az elkövetkezendő invázió kérdéséről a sejtések egész tömegét hozták forgalomba, mivel nyilvánvalóan az a céljuk, hogy Németországot idegesítsék vagy megtéveszték. Ez azonban nem fog sikerülni. Az ellenség — írja Göbbels — éppen olyan jól tudja, mint mi, hogy egy nagyszabású katonai vállalkozás nyugaton a bolsevista arevonal tehermentesítésére a legkockázatosabb kaland, amelyet az angol-amerikai hadvezetés egyáltalán magára vállalhat és hogy Anglia és Északamerika mindent egy kártyára tesz fel, a háborút pedig a leggyorsabban elveszíti, ha ezzel az egy kártyával nem tud útni. Aligha kell utálnunk arra, hogy a második arevonal megteremtésének kísérleténél bennünket nem találnak készületlenül, hanem ellenkezésképpen a legnagyobb mértékben felkészültünk. Az ellenség a németeknek csak azokat az előkészületeit ismeri, amelyeket a legnagyobb titoktartás mellett sem lehet előlük rejtve tartani. Komoly esetben azonban meg fogja ismerni a világ azokat az előkészületeket is, amelyekről eddig sejtelve sincs. Az ellenség az előzónlással kapcsolatban maga is óriási veszteségekre számít, pedig német oldalon csak az általa már ismert normális védelmi eszközöket veszi figyelembe. Ezek a veszteségek komoly esetben az eddigi veszteségeket sokszorosan felülmúlják. Göbbels egyébként kételkedik abban, hogy Roosevelt hajlandó a vállalkozás számára rendelkezésre bocsátandó csapatlétszám 73 százalékát valóban viselni. De még akkor is előre lehet látni, hogy az amerikaiak és az angolok kénytelenek lesznek többszáz ezer emberüket feláldozni, hogy a német csapatokkal egyáltalában rákerülhessen a sor az élet-halál harcra, az igazi kockázat pedig éppen akkor kezdődik. Hiszen talán csak nem hiszik, hogy a németek mindent egykártyára tettek fel? A miniszter szerint tévednek az angolok és amerikaiak, ha összpontosított bombatámadásaikba helyezik reményeiket. Nem tétellezhető fel, hogy a német katonák nem állják ki a légiterrort, amikor a német városokban az asszonyok és gyermekek kiállották. Különben is invázió esetén az ellenfelekkel

német légi elhárítás száll szembe. A miniszter a továbbiakban megállapítja, hogy London és Washington elhárította 1943 évi számításait. A háború eldöntése az ellenfél számára ma még messzebb van, mint valaha. Ezért kell megkísérelnie a döntés kikényszerítését. Elképzelhető, hogy Németország is minden elképzelhetőt megtett, hogy ez alkalommal azután teljes erővel lépjen fel.

Göbbels dr szerint az invázió meghíusulása különösen Anglia számára váltana ki súlyos következményeket, ahol rohamosan csökken a születések

száma. Honnan fogja az invázió révén fenyegető veszteségeket kiegyenlíteni? „90 napon belül megkezdődik az invázió” kiáltják a londoni zsidók. Ők semmilyen veszélyben nem forognak, mert közülük senki sem lesz ott a nagy rohamnál, amikor az angol naziadok az atlanti-óceáni partokhoz közelednek és a német ágyúk tüzet okádnak rájuk. Nekik — úgy gondolják legalább is, — semmi bajuk sem lehet. Ha az angolok győznek, az események őket igazolták, ha az angolokat visszavetik, szovjet betörésben bíznak és villámgyorsan átállnak a

Kovács címfestő

Hlatky Endre-utca 6. szám

Transzparenszek, reklámok,
üveg- és bádóg címtáblák
szép kivitelben, olcsó árban

bolsevisták oldalára. Mit törődnek az angol néppel, hiszen Angliában ép olyan hontalanok, mint bárhol más országban. Mit törődnek vele, ha Roosevelt és Sztalin kajánul állnak a háttérben, hogy átvegyék örökségüket. Mi — mondja befejezésül Göbbels — mi tökéletes hidegvérrel nézünk az eljövendő események elé. Mindent megtettünk, ami csak tehető. Mi az életünkért harcolunk, ez a meggyőződés pedig a legjobb és leghibb szövetséges volt és maradt.

Kik vezetik a Szovjet offenzívát?

Ezzel a címmel közöl érdekes cikket első oldalán a Prágában megjelenő Der Neue Tag. Amióta — úgymond — Sztalin tábornagyi rangot ruházott önmagára, a moszkvai és londoni híradások az orosz diktátort tüntetik fel a hadműveletek legfőbb irányítójának. Csak az amerikai lapok lebbentik fel időnként a titokzatos leplet, amely a Szovjetunió katonai vezetését fedi. Ezekből a tudósításokból — mondja a német cikkíró — a szövetségesek nyilvánosságra is értesül arról, hogy tulajdonképpen kik vezetik a szovjet hadsereget, kik termelik a hadműveletek gondolatait és kik viszik azokat keresztül. — Mindezeknek a személyiségeknek természetesen meg kell húzódnok Sztalin mögött a háttérben.

Ebből a bevezetésből kivehetően a prágai német lap cikkírója főleg amerikai hírforrásokra támaszkodik. A bíráló megjegyzések azonban nyilvánvalóan főleg magától származnak. Eszerint, amikor a háború kitört Németország és a Szovjetunió között

VOROSILOV és TIMOSENKO

állt az orosz hadsereg élén. A vereségek nyomán azután háttérbe szorultak, de véglegesen egyáltalán nem tűntek le. Így Vorosilov, aki eleinte a Szovjetunió első és egyetlen tábornagya volt, megmaradt a legfelső haditanács tagjának és most legutóbb a teheráni értekezleten is a hadsereg legfőbb képviselőjeként vett részt. Ugyanezt mondhatjuk el Saposnikovról, az első idők vezérkari főnökéről is.

SAPOSNIKOV

ebben a minőségében megbukott, de azóta ő a felelős szervezője a katonai államügy utánpótlásának. Reá háru az

a feladat, hogy a küzdő front mögött a tartalékokat felállítsa és kiképezze.

Saposnikovval, mint vezérkari főnökkel, Sztalin nem volt megelégedve, ami nem is csoda, ha gondolunk arra, hogy milyen csapások érték az orosz seregeket, míg hadműveleteket Sposnikov tervezte ki, akik a cikk nem nevez meg. Csupán annyit mond róla, hogy életkorát tekintve, Saposnikovval szemben, egészen fiatal volt, katonai pályafutására nézve azonban az előbbinél jóval tapasztaltabb, mert már a cári hadseregben vezérkari ezredesként szolgált.

Ezután következett a vezérkari főnökségben Vasziilevszki, aki 1941-ben még vezérőrnagy volt, ma pedig már, noha mindössze 46 éves, a Szovjetunió egyik tábornagya.

VASZILEVSZKI

az orosz diktátor teljes bizalmát élvezi. Mutatja ezt, hogy kettős szerepkört tölt be. Nemcsak főnöke a vezérkarnak, hanem feje az ugynevezett „politikai hadseregigazgatásnak” is. Ebből arra kell következtetni, hogy a forradalom harcainak közé tartozik. Hogy azonban közelebbről mi volt azelőtt, biztosan nem tudni — olvassuk a cikkben. Alighog már az első világháborúban katonáskodott. Személyét ugyanolyan titokzatlanság veszi körül, mint

BLÜHERT

a távolkeleti parancsnokot. Egyes hírek szerint kozák származású, más hírek szerint egy volgamenti parasztagda fia és ismét más hírek szerint lengyel vér csörgedezik az ereiben. Ez az utóbbi feltevés, a cikk szerint, valószínűleg téves, és csak azon alapzik, hogy a Moszkvában tevékenykedő, ismert bolsevik lengyel nő ugyanerre a névre hallgat. Mindenesetre kétségtelen, hogy

1942 ÓTA VASZILEVSZKI A SZOJVET HADSEREG LEGNAGYOBB EMBERE.

Időleges parancsnok is volt, Sztalin-grádnál és Voronyeznél, majd visszatért a vezérkar élére. Első érdemei még arra az időre nyulnak vissza, amikor a Szovjetunió befejte Finnország ellen a téli háborút. A orosz háborús tapasztalatok után, amelyeknek okai még homályosak, Vasziilevszki bizták meg az orosz szovjet hadsereg átszervezésével. Hogy ennek a feladatának nem eredmény nélkül tett eleget, senki sem ta-

gadhajta — szögezi le a német cikkíró. Sikerét tények mutatják: egészen más hadsereggel kerültük szembe a németek, mint amilyennel másfél évvel előtte a finneknél kellett harcolniuk.

Olykor még a vezérkari főnöknek is fontosabb a hadművelési osztály vezetője. Ezt a tisztséget

ZUKOV

tölti be, aki szintén tábornagy. Zukov előbb az északi frontszakasz főparancsnoka volt, most azonban már hosszabb ideje első munkatársa Vasziilevszkiné és alkalmasint ő az a személyiség, akit a támadási tervek szülő atyjának kell tekinteni. Tagadhatalan, hogy Zukov sokat tanult a német hadvezetéstől — állapítja meg a cikk. Attóré és utána átkarolás a vezető gondolat Zukov terveiben. Ha e tervek megvalósításánál — mondja szó szerint a német cikk — végtelen nehézségekbe ütközik, ez nem az operációs elképzelések helytelenységét mutatja, hanem az óriási hadi gépezetben étkerülhetetlen surlódások erős befolyását. Ilyen surlódások ugyanis mindig bekövetkeznek és csak akkor győzhetők le, ha a hadművelési tervek keresztülvitele rendíthetetlen és bölcs hadvezérek kezében fekszik.

A most dúló téli csata — folytatja a cikkíró — már mozgásba hozta a keleti front legnagyobb részét. Az északi szakasz eddig aránylag nyugodt volt. Itt az ellenséges oldalon

MERECSKOV és GOVOROV

parancsnokok. Annak idején Merecskov védelmezte az ostromlott Leningrádot, míg Govorov leméltelen vezetett támadásokat a német Volchov-állások ellen. Ezek a támadások véresen osezomlotak. Moszkvát 1941 őszén Konjev védte meg a német átkaroló támadással szemben.

KONJEV

ezt a frontszakaszt meg is tartotta. — Most Nevel-Vitebszk térségéből igyekszik nyugat felé előtorni, hogy fentebb említett hadseregvezetőknek, Merecskovnak és Govorovnak ezzel módot adjon a cselekvésre. Bar igen erős kötelékek állnak Konjev rendelkezésére, még nem tudta Vitebszket elfoglalni.

A Konjev-hadsereg bázisánján kezdődik az a hadseregcsoport, amelynek

GOLJIKOV

a parancsnoka. A múlt télen Golizov támadott a Dvinnénél. Azóta a Pripjet

Eredeti SZESZ és

kisüsti gyümölcs-pálinkák

Eladás nagyban és kicsinyben kizárólag viszonteladók részére

Vitéz Sulyok Lajos Géza

szesz-, gyümölcs-pálinka és égetett szeszitalok nagykereskedése
Nagyvárad, Kapucinus-u. 1. Telefon: 21-16

és Kíev között a dnyeperi átkelés ki-
kényszerítésén fáradozott, anélkül,
hogy döntő jelentőségű áttörést tudott
volna elérni.

A keleti harcok jelenlegi súlypontjá-
ban

VATUTIN

fabornok vezényli az orosz csapatokat.
Alája van beosztva Rokosszovszki, aki
amnakidején a sztalingrádi német ve-
delem ellen irányította a támadásokat.
Ugyanebbe a nagy csapatba van már
bevetve Goltzov az ő csoportjának dél-
szárnyával.

TOLBUHIN

hadservezet, amely a nogaji steppeben
hajtott végre az előtörést, a Dnyeper
déli partján mindaddig hasztalan pró-
bálta birtokba venni a folyót északi
irányban. Nem aratott több sikert ed-
dig, mint

TULINEV,

ekire a Krim meghódítását rótták ki
feladatát.
A szovjet hadvezérek testülete teljes-
sé válik, ha megemlíthjük, hogy a légi
flotta főparancsnoka

NOVIKOV,

Neki kell repülőrajait kockára venni,
hogy a szovjet hadseregnek nyújtsa a
levgőben a szükséges támogatást. A
tűzesség szervezéséért, hadosztályokba
és hadtöredékekbe való tömörítéséért

VORONOV

felelős, akit elsőnek neveztek ki a tü-
zesség tábornagyává.

A német cikkíró szerint mindezek az
 orosz hadvezérek fanatikus szívósággal
szolgálatják az eszant, amely a névtelen
 orosz katonákól is mindazt kihozza,
 amire csak képesek. Azonban, hogy
 egyik sem olyan egyéniség, akit a had-
 történelem az igazi katonai vezető szem-
 mélyiségek közé sorozna. Gépelemek,
 fűgényei a tömegnek. Ellenállás nél-
 kül veszik át és hajtják végre a bolse-
 víki hatalom parancsait. Eppen ezért
 veszedelmese is. Tábornagyoknak és
 vezérezredeseknek nevezik magukat
 — foglalja össze nézetét a német cikk-
 író — de boldogok volnának, ha nem
 kellene viselniük azt a felelősséget,
 amelyet Moszkva vállalkra helyezett.

**IDŐSZERŰ HIREK
NÉMETORSZÁGBÓL**

**Hány malom dolgozik Német-
országban?**

A német birodalomban kerekén 35
ezer malom van üzemben, elsősorban
természetesen gőzmalomok, de vannak
még vízi, sőt szélmalomok is.

**Állandóan növekszik a német
népszaporaság.**

A születések száma Németország-
ban 1933. óta állandóan növekvő
irányzatot mutat. Míg 1933-ban a
statistikák még 6,9 százalékos szü-
letési hiányt mutattak ki, a legújabb
adatok 16,8 százalékos születési több-
letről számolnak be.

**Ingyenes hangversenyek
Berlinben.**

A berlini hangverseny- és opera-
zenekarok feltűnést keltő újításként
a légitámadások után ingyenes elő-
adásokat vezettek be a súlyos ideg-
próháknak kitett lakosság szórakozta-
tására és megnyugtatására.

A marburgi egyetem az egyetemi
tanulmányokat végző hadiözvegyek
számára külön otthont állított fel,
hogy az özvegyek gyermekeikkel
együtt maradhassanak. Ez a biroda-
lom első ilyenféle intézménye.

**Pályázatot hirdet Nagyvárad városa
két műszaki tiszti és két műszaki
segéd tiszti állásra**

Nagyvárad thj. város polgármes-
tere 22—1944. éln. szám alatt az
alábbi pályázati hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. városnál előlépte-
tés folytán megüresedett két mű-
szaki tiszti és előléptetés folytán
esetleg üresedésbe jövő két műszaki
segéd tiszti állásra pályázatot hirtet-

A műszaki tiszti állás a X. fizetési
osztály szerinti illetményekkel és évi
340 pengő pótilletményvel, a mű-
szaki segéd tiszti állás a XI. fizetési
osztály szerinti illetményekkel és évi
732 pengő pótilletményvel van egy-
bekötve.

Ugy a műszaki tiszti, mint a mű-
szaki segéd tiszti állások elnyerésé-
hez az utépítőmesterei, vagy a felső-
ipariszkolai képzettség szükséges.

A pályázati kérvényt Nagyvárad

thj. város polgármesteréhez kell ci-
mezni és a 37.200—1943. B. M. ren-
delet 1. §-ában foglalt rendelkezések
szerint kell felszerelni. A pályázati
kérvényt az a pályázó, aki már köz-
szolgálatban áll, előjáró hatóságá-
nál (hivatalánál, parancsnokságánál),
míg az, aki közszolgálatban nem áll,
annak a járásnak a főszolgabirójánál,
illetőleg annak a városnak a polgár-
mesterénél nyújtja be, amelynek te-
rületén lakik.

Pályázati határidő: a jelen pályá-
zati hirdetménynek a Budapesti Köz-
lönyben való másodszori megjele-
nését követő naptól számított 15
nap.

Nagyvárad, 1944 január 18.

Dr. Soós István s. k.,
polgármester.

**Megkezdődik a hónap második
felére esedékes zsrjegyszelvé-
nyek beváltása**

Tudomására hozom a város közön-
ségének, hogy január hó II. felére
esedékes zsrjegyszelvények beváltá-
sa a város egész területén megkezd-
ődik.

A zsrjegyekre ez alkalommal 20
dkgr. zsiradékot: zsirt, margarint,
vagy vegyesen mindkettőt, esetleg 2!
dkgr. szalonnát szolgáltatnak ki,
aszertint, amint azt az illető húsipa-
ros felhárú-készlete megengedi.

Január hó 16. napja után, január
hó I. felére érvényes, vagy korábbi
zsrjegyek be nem válthatók, mert
azokat a közéletmezési hivatal sem
fogadja el elszámolásra a húsipar-
osoktól.

A tolongás és ácsorgás felesleges,
mert mindenki adagja biztosítva van.

Dr. Soós István s. k.,
polgármester.

**Miniszteri rendelkezés a bevonult,
vagy hősi halált halt gazdasági
cselédek lakásáról**

Több oldalról kérdést intéztek a
földművelésügyi miniszterhez az
iránt, hogy a bevonult, elesett, vagy
eltűnt gazdasági cseléd családtagjai
számára a munkaadó meddig köteles
lakást szolgáltatni és hogy általában
a bevonult éves gazdasági cselédek
lakására vonatkozó jogszabályokat
miként kell alkalmazni. A miniszter
ez ügyben most magyarázó rendelet-
et adott ki, melyben hivatozik arra
a korábbi törvényes rendelkezésre,
mely szerint, ha a cseléd meghal, a
szerződés nyomban megszűnik, de a
gazda köteles az elhalt cseléd csalá-
dját az elhalálozás napjától számí-
tott egy hónapig a lakásban meg-
hagyni és a családnak minden levo-
nás nélkül annyit kiadni, amennyi a
cselédnek egy hónapra járt bér és
egyéb járandóság címén. Ez a törvé-
nyes intézkedés más rendelkezés hi-
ányában a hősi halált halt gazdasági
cselédre is vonatkozik. Az eltűntek-
re vonatkozóan sem a gazdasági cse-
léd törvény, sem más jogszabály ki-
fejezett rendelkezést nem tartalmaz.

Nem kétséges azonban, hogy az el-
tűnt, az eltűnés hatósági megállapí-
tásától kezdődően bevonultnak már
nem tekinthető. Ebből az követke-
zik, hogy a bevonult és eltűnt gazda-
sági cseléd szolgálati viszonya az el-
tűnés folytán önmagától éppúgy meg-
szűnik, mint a hősi halált halt gaz-
dasági cseléd szolgálati viszonya. A
munkaadó az eltűnt családjának is
köteles az eltűnt időpontjától szá-
mítva egyhavi teljes járandóságot ki-
adni.

Amennyiben az eltűnt gazdasági
cseléd utóbb visszatérne és katonai
szolgálatból való elbocsátását kö-
vető 2 héten belül szolgálatra jelent-
keznék, a munkaadó köteles őt a
szolgálatba visszavenni.

Ami a jelenleg is katonai szolgálá-
tot teljesítő gazdasági cselédeket il-
leti, a legtöbb gazdasági cselédet
szolgálatból való elbocsátását kö-
vető 2 héten belül szolgálatra jelent-
keznék, a munkaadó köteles őt a
szolgálatba visszavenni.

Mozik műsora:

- APOLL?: Kivirul az öreg szív.
- BELVAROSI: Hegyek leánya.
- CASINO: Lángok.
- KORONA: Gróf Monte Christo II. rész

munkaadó a lakászolgáltatásra vo-
natkozó kötelezettségének az új al-
kalmazottal szemben úgy tegyen ele-
get, hogy a bevonult családja részére
akár a birtokon, akár azon kívül, va-
lamelyik közeli községben biztosít
megfelelő lakást. Ilyen esetben a la-
kásváltással felmerülő költsé-
gek, valamint a teljes lakbér a mun-
kaadót terheli és ő köteles gondos-
kodni a tüzelőanyag ellátásáról is.

**....és a másik halva
fekszik..."**

Fáért voltam egy Vámbáz-úti telepén.
S mialatt ezekérre rakattam a szüköen
kimért egymázányi, nyers, bütykös, tü-
zelőanyagot, egy fiatal munkáspár is
azon buzgólkodott, hogy hazaszállítson
ötven kiló fűtenivalót. Nagy zsákba
tették a fát, aztán szánkóra helyezték
s már indulni akartak vele, mikor job-
ban szemügyre vettem őket. A fiatal-
asszony két és fél éves, gyönyörű gyer-
meket tartott a karján. Az anyjára ha-
sonlított, feltűnően finom arcúak, ko-
molyak, egészségesekek voltak mind a ket-
ten.

— Milyen szép ez a gyermek —
mondattam hozzájuk lépve és csodálko-
va néztem a jómolegen öltözött fincska
nagy, barna, bämész szemét.

— Ez szép, — felelte egyszerűen az
apja. — És a másik halva fekszik.

Mintha csak azt mondta volna: „Tíz
pengő egy mázsa fa.” Vagy mintha meg-
állapította volna, hogy nincs nagy tél
az idén. A másik halva fekszik. Rövi-
den, egy könny nélkül, fájdalmas arc-
kifejezés nélkül, sóhaj nélkül, A másik
halva fekszik.

A fiatalasszony arcát se marta ki a
rás. Szeme se rebhent. Megigazította a
hóspakát a gyermek fején, de nem szor-
ította jobban magához a kiest, hogy
talán órá árasza a gyöngédséget, ami a
másiknál már fölösleges. S mialatt fér-
je befogta magát a szánkóba, ő rátette
a kezét a rakományra, hogy le ne bil-
lenjen az indításnál.

— Mennyi idős volt? — kérdeztem.

— Hét hónapos, — felelte. — Hé-
rom nappal ezelőtt vittük be a kör-
házba s ma reggel halt meg. Az orvosok
se nagyon tudják, mi baja volt. Azt
mondják, valami kelevény ölte meg.

Elindultak. A szánkó kidöcögött a
göröngyösré fagyott telepudvaron, a
gyermeknek tetszett a szán-fogat és
szelíden elmosolyodott. S a kis család
kikanyarodott a kapun. Most az a tel-
mázsa fa volt a nagyobbik gondjuk,
aminek kiváltását nem halaszthatták
másnapra sem. Megrendített a jelenet
komor egyszerűsége. Mintha csak fale-
ről hullott volna le a fáról, mi az a te-
remtés végtelenében. Sarjadnak új rü-
gyek, zöldülnek új levelek s az élet
megy tovább. Dolgozni kell, kegyér és
meleg kell azoknak, akik élnek. Az öt-
ven kiló fából fűtött szoba lesz a kis
napszámos-lakásban, forró leves is ké-
szül vele, a gyermek boldogan szür-
esőli majd, s a másik, a körház hullá-
kamurájában, halva fekszik... (*)

Kavóházakban és vendéglőkben tétre
Magyar Lapok al.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1. hóra 4.30 P.
 3. hóra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

ÖSSZEÜLT AZ ÁLLAMI ISKOLÁK GONDNOKSÁGA. Nagyvárad, jan. 5. Ma délután 5 órakor összeült az állami iskolák gondnoksága s az iskolák zárszámadásait és a jövő évi iskolaépítési terveket vizsgálta felül.

Meghalt Illés József egyetemj tanár és országgyűlési képviselő. A Budapesti Ertesítő jelenti: Illés József dr. egy. tanár volt országgyűlési képviselő. Ezerdélután Budapestben 73 éves korában meghalt. Huszonhét évesen született és 1913-ban Huzton Nemzeti Munkapárti programmal választották meg képviselőnek és azóta több cikluson keresztül volt tagja a képviselőháznak. Mint a rután ügyek szakértője, tagja volt a békedelégációknak.

SZENT MARGIT ÜNNEPSÉG A SZENT MONIKA KÖZÖSSÉGBEN. Az asszonyok Szent Monika közössége kedden egész napos ünnepséget rendezett Szent Margit tiszteletére. Dél előtt dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök mondott azentmiszt és szentbeszédet. Előadást tartott Szilágyi Dózsa perjel és Horvát Anna, a Klossz elnöknője. A Kalácska leánynevelőiskola háromszéki csoportja élőképet mutatott be Szent Margitról. Talpas Margit szavalt. Tóth Irén pedig hegedűszólamot játszott. Az ünnepség a Szózat elnéklésével ért véget.

Stefániai Imre és Lászlóffy Margit

kétzenegorás hangversenye január 31-én a Református Kulturpalotában. Jegyek elővételben már kaphatók „Eszti” szalonban, Rákóczi-út 15.

FILMBEMUTATÓ A NÉMET LEKTORÁTUSON. A nagyvárad német Lektorátus vasárnap délelőtt 11 órakor filmbemutatót rendez a Belvárosi Mozgóban. Bemutatóra kerül L. Ganghofer regénye nyomán készült film: *A vándorló hegy.*

Tovább folytatják az itélkezést a fasiszmus áruló ellen. Bazeltől jelentik: (B. T.) A Bazler Nachrichten jelenti, hogy a veronai különtörvényszéket Torinohoz helyezték át. A törvényszék bizottságot küldött Romába, Firenzébe, Perugiába, Bolognába, Genovába és Velencébe. Ezenkívül még 50 vidéki különbírószék szombaton kezd meg működését. Könyörtelenül az igazságszolgáltatás elé vonják azokat a fasisztákat, akik a döntő pillanatban a fasiszták mellett álltak.

Stefániai Imre és Lászlóffy Margit

kétzenegorás hangversenye január 31-én a Református Kulturpalotában. Jegyek elővételben már kaphatók „Eszti” szalonban, Rákóczi-út 15.

LEVENTE KÖZGYŰLÉS. A nagyvárad Levente Egyesület január 24-én, fél 7 órakor tartja közgyűlését a városháza nagy tanácstermében.

Bresciában titkos kommunista szervezkedést lepleztek le. Milánóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Bresciában széleskörű kommunista titkos szervezkedést lepleztek le. A lefoglalt iratokból megállapították, hogy a titkos kommunista központ tervszerűen el akarta távolítani mindazokat a vezető személyeket, akik a kommunizmus elleni harc élén állnak.

TRIPSÓ SÁNDOR ÉVNYITÓ TAJÉKOZTATÓJA. Pénteken délután 6 órakor a városháza közgyűlési termében a Nemzetvédelmi Propaganda minisztervárad i megbízottja, Tripsó Sándor ny. kir. ítélőtáblai tanácselnök évnyitó értekezletet tart, amelyre a nemzetpolitikai szervezet tagjait, az összekötőket, a társadalmi egyesületek és érdekképviseletek tagjait meghívta. Az évnyitó értekezleten a nemzetvédelmi kormány megbízottja is részt vesz és tájékoztatót mond.

Gyomor, bél-, máj- és anyagcserebeteg szívesen isznak reggelként felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe, s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

Megay Károlyt nevezték ki borszállkodási kormánybiztossá. A MTI jelenti: Kormányrendelettel felállították a borszállkodási kormánybiztosságot és kormánybiztossá a miniszterelnök előterjesztésére Megay Károly országgyűlési képviselőt nevezték ki.

Lemondott a görög emigráns helyettes miniszterelnök. Liesszabomból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat kátról jelentése szerint hivatalos közleményt adtak ki arról, hogy Loussos görög tárcanélküli miniszter, helyettes miniszterelnök lemondott. A király a lemondást elfogadta.

Pk. 7531-1943.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Adria Biztosító Társulat végrehajtató javára (képv. dr. Mikszáth Kálmán ügyvéd) 149 pengő követelése és jár. erejéig 1944. évi január hó 26. napján d. e. 9 órakor Berettyószentmárton községben és Böcs puszán a budapesti központi kir. járásbíróság 315192/1943. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 2300 pengő becsértékű alábbi ingóságok: 2 ló, 1 csikó bíróság elárvereztetnek.

Berettyóújfalun. 1943. december 17.

Faragó Antal,
 kir. bír. végrehajtó.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉNY

Nagyvárad thj. város a szegény tevékenységhez szükséges koporsó, kereszt, vagy fejfa és a halottak elszállítására, valamint a rendőrség által börtönlásra rendelt hullák elszállítására 1944. évre nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Az érdekeltek temetkezési vállalatok ajánlataikat szabályszerűen felhívják, 1944. január 31. déli 12 óráig bezárólag, a Közművelődési és Szociálpolitikai ügyosztályhoz, II. em. 31-es sz. szobában adhatják be.

A szállításira vonatkozó feltételek, fenti ügyosztálynál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1944. január 18.

Dr. Szócs s. k. polgármester

KORONA Filmszínház

Már csak 2 napig

Gróf Monte Cristo II. rész A bosszú

Pénteken utoljára

A nagyvárad kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY. KIVONAT

Marján Antalné mint kiskorú Marján Antal képviselője végrehajtónak Marján Antal végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 5145 pengő tökéketelés és járulékal behajtása végett a Nagyvárad thj. városban fekvő s a nagyvárad 10498. számú tsvi. határon A. I. I. sor., 4987 13. hrsz-u ingatlanra 1560 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1944. évi február hó 23. napján délelőtt 9 órakor Nagyváradon a telekkönyvi hatóság helyiségében, (Széchenyi-tér 14. sz. 25. ajtó) fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlant a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Nagyvárad, 1943. november 3.

Dr. Implom János,
 kir. bír.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a nagyvárad munkanélküliek

(Nagyvárad.) A nagyvárad m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-u. 28. telefon: 25-76) január hó 19-én kelt kimutatása szerint, az elmúlt héten elhelyezett 30 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

1 asztalos, 1 kárpitos, 1 faesztorgályos, 1 borbély, 1 cukrász, 1 szabó, 5 gyárimunkás, 7 szolga-kifutó, 8 szövőő, 5 gyári munkásnő, 1 szobaleány, 13 bejáró takarítónő, 7 mindenleány, 1 mindenleány, 1 mindenleány.

Foglalkozást keresnek:

23 ipari szakmunkás, 20 gyári, betanított és egyéb segédmunkás, 3 tisztviselő, 1 tisztviselőnő, 3 szolga-kifutó, 2 kocsis, 2 mindenleány, 1 gyermeknevelőnő, 2 szobaleány, 1 szállodai segédmunkás, 8 bejáró takarítónő, 2 házvezetőnő, 1 szoptatósdajka.

Elhelyezést kereső tanoncok:

1 géplakatos.

Foglalkozást kereső ipari szakmunkások:

Ács 1, asztalos 1, borbély 1, cipő-felsőrész készítő 1, gépész 2, kovács 1, kőfaragó 2, kövező 7, sütő 2, szabó 1, szobafestő 1, timár 1.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezhetnek.

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat igazságszerűen készít.

Ujbol szabályozták a Bátorstági Érem és Vitézségi Érem pótdíját

A honvédelmi miniszter a Bátorstági Érem és a Magyar Vitézségi Érem egyes fokozatai után járó érempótdíjat újbol megállapította. A Bátorstági Éremmel, továbbá a Magyar Arany Vitézségi Éremmel kitüntetettek részére havi 20 pengő, a Magyar Nagycsüst Vitézségi Éremmel legalább három ízben kitüntetettek részére havi 10 pengő, a két ízben kitüntetettek részére havi 5 pengő érempótdíjat folyósítanak. A kiscsüst és a bronz vitézségi érem után érempótdíj nem jár. (Magy. Tud.)

Kereskedelmi miniszteri magyarázat a csendestárs jogairól

A kereskedelmi miniszter magyarázó rendeletet adott ki a csendestárs iparüzésével kapcsolatban. A rendelet hivatkozik a csendestársaság szabályozó 1930. V. t. c. 115. §-ára, amely szerint csendestársaság keletkezik, ha valaki anélkül, hogy kifelé tagok jelentkeznek, mások vállalatában vagyoni betéttel akként vesz részt, hogy azt a vállalat tulajdonosának rendelkezésére adni köteles. A vállalat ügyfelei egyedül a vállalat tulajdonosát jogosítják és kötelezik, azokból a csendestársra harmadik személyekkel szemben sem jogok, sem kötelezettségek nem származnak. A fenti törvényes szabályozásból nyilvánvalóan kitűnik, hogy a csendes társaság jellegzetesen tökegyesülés útján keletkező vállalkozási forma és a törvény csendestársnak a vállalatban való aktív közreműködésre nem nyújt lehetőséget, hanem pusztán bizonyos felügyeleti jogot biztosít számára amellyel, hogy a nyereségben, illetve a veszteségben való részesedését is megszabja. (Magy. Tud.)

A Közvetítési Hivatal szerint sem követ el büncsele ményt a kereskedő, ha első sorban régi vevőit szolgálja ki

Adott esethől kifolyóan a Közvetítési Hivatal illetkes főosztálya következő álláspontot foglalta el: Nem követ el büncselekményt a kereskedő abban az esetben, ha árulási esetén első sorban régi vevőit szolgálja ki és új vevőinek az áru kiszolgáltatását megtagadja. Arra azonban nagyon kell ügyelnie hogy az ilyen eljárás még közvetve se szolgáljon nyereséskészítéssel, mert ez esetben már árulványost követ el. A rendelkezésre álló közszükségleti cikkek igazságos, egyenlő és minden feltétel nélküli szétosztása elsőrendű köz- és honvédelmi érdek. Ennek folytán a közszükségleti cikkek szétosztásában résztvevő kereskedők első sorban kötelesek a rendelkezésre álló árumennyiséget megfelelően szétosztani. (Magy. Tud.)

Folyóirat-szemle

A Külügyi Szemle januári kötele

Impozáns kötetben, rendkívül változatos, időszerei tartalommal most hagyta el a sajtót a Magyar Külügyi Társaság kiadásában és dr. Baross György szerkesztésében megjelenő Külügyi Szemle januári száma. E kötet is valóságos külpolitikai lexikon, mely valamennyi időszerei kérdéséről ad tájékoztatást.

Első tanulmányként hozza a Külügyi Szemle Baross Drucker György: „Milyen legyen az új nemzetközi jogi rend a háború után? című rendkívül érdekes tanulmányát. Dr. Kürthy Sándor ügyvéd: „Az új amerikaiizmus társadalmi gazdasági és világnézeti alapjai” című tanulmányában időszerei kérdést tárgyal. Érdekes visszatekintést közöl a Külügyi Szemle Deák József tollából „A szovjet-ország külpolitika ujja 1920-tól” címen. „Olasz nagyhatalmi törekvések címen báró Villani Lajos rk. követ és meghatalmazotti miniszter mélyenszántó tanulmányát. Nánay Béla az első magyar béketevelől, gróf Dössowffy Márcellról írt érdekes cikket. „Magyar terv az európai békéről” címen. A tanulmányok sorát Kertész Róbert: „Iszlám-nacionalizmus, páncsárab mió és a kalifátus restaurációja” című tanulmánya zárja be.

A Külügyi Szemle rovatjai az alkalommal is rendkívül időszerei és gazdagok. Az utolsó hetek külpolitikai eseményeiről dr. Pongrácz Kálmán számol be, dr. Polzovics Iván a második világháború nemzetközi jogi próbáit tárgyalja. A külföldi kulturális kapcsolatok és kisebbségi kérdés körébe vágó eseményekről dr. Márfy Oszkár, illetőleg Beldi Imre írtak beszámolókat. A Nemzetközi Okmánytár az utolsó hetek legfontosabb okmányanyagát hozza. Így hozza a brit-portugál egyezményt, az Azovi szigetekre vonatkozóan, a Németországnak küldött: olasz hadüzenetet, Badogló rádiónyilatkozatáról szóló német jelentést, a moszkvai konferencia határozatainak, Kállay Miklós miniszterelnök és Ghyczy Jenő külügyminiszter költségvetési beszédeinek szövegét. Ez alkalommal is változatos a világ-gazdasági és az irodalmi szemle, mely utóbbiban figyelemreméltó könyvhibálatok foglalnak helyet. Végül a Magyar Külügyi Társaság és a Balkán-Bizottság sokrétű működéséről hoz érdekes beszámolókat a Külügyi Szemle.

Évi előfizetési díja 25 P. Mutatvány. Számat készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest, V. Országháza.

RÁDIÓ

PÉNTEK, JANUÁR 21.

- 10.15 Szórakoztató muzsika.
- 11.15 Sónár Vilma zongorázik.
- 11.30 Köveligethy Iván dr. előadása.
- 12.10 A Budapesti hírvéd. órzászlóalj.
- 13.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A Rádiózenekar műsorából.
- 16.20 Pablo Casals gordonkázik.
- 17.25 Német hallgatóknak.
- 18.00 Népdalfőlőra.
- 18.35 Elő Anna és Harmadik Károly. Vigjáték.
- 20.50 Rádiózenekar.
- 22.40 Szerenádok.
- 23.10 Szórakoztató muzsika.

Budapest II.

- 19.00 Vátozó ütemben.
- 19.55 Seta operettországban.
- 20.55 Rákóczi imakönyve. Zeollaj Béla dr. előadása.
- 21.20 Mikrofonna! — végig Budapest hangversenyterméin.
- 22.20 Halk melódiák.

Egy amerikai lap megdöbbentő adatai az amerikai ifjuság hiányos történelmi ismereteiről

Mint a Pfiladelfiai Inquier közli, néhány héttel ezelőtt az egyik amerikai egyetemen tartott vizsgálatok során kiderült, hogy a hallgatók nagyrésze a legelmeibb dolgokkal sem volt tisztában az Egyesült Államok történelmére vonatkozólag. Ez az eredmény több tudományos intézetet arra késztetett, hogy utólagos vizsgálatot tartson azok között az egyetemi hallgatók között, akik már a főiskolák felsőbb évfolyamait végzik. A vizsgálat egészen megdöbbentő eredménnyel zárult.

A megkérdezett 7000 hallgató közül 84% semmit sem tudott mondani Thomas Jeffersonról, az amerikai függetlenségi nyilatkozat megfogalmazójáról.

akit általában mint „Amerika Atyját” emlegetnek. Ugyanezeknek a hallgatóknak 25%-a nem tudta, hogy ki volt az amerikai polgárháború idején az Egyesült Államok elnöke, 30% pedig még azt sem tudta, hogy az első világháború alatt Woodrow Wilson volt az USA elnöke, nem beszélve arról, hogy milyen szerepet játszott Amerikában. Kiderült végül, hogy az Egyesült Államok főiskolára került hallgatók 82%-a a felvételi vizsga alkalmával a történelemmel egyáltalán nem törődött.

A pensilvániai egyetem folyóirata ebből az alkalomból váddal illeti az egész amerikai nevelési és oktatási rendszert.

SPORT

Kik neveztek a korcsolyaversenyekre?

(Nagyvárad.) Ma reggel megérkezett a Magyar Korcsolyázó Egylet Távirata a NAC-hoz, amelyben a következő fővárosi versenyzők részvételét jelentették be a nagyváradai versenyekre.

Férfi szenior: Király Ede, Kállay Kristóf, Kálmán Ferenc, Binder Sándor.

Női szenior: Botond Györgyi, Kékessy Andrea, Sári Éva, Sári Marika, Módi Marika.

Férfi junior: Tarkó János, Maluskovics Ferenc, Halmossy László.

Női junior: Kékessy Jolán, Paizs Magda, Dragonics Ágnes, Zimándi Sári.

Páros szenior: Kékessy Andrea—Király Ede, Matusik Zsuzsi—Molnár Rudolf.

A nagyváradai versenyeken tehát a magyar korcsolyázás élgárdája szerepel.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleménye:

„Szilágyi Irma” csütörtökön este Koós Zsófia felleptével

Szilágyi Irma, Póssonyi László nagysikerű színházi Koós Zsófia felleptével csütörtökön este háromnegyed 7 órakor van ismét a színház műsorán.

Zsuzsó, az Új Magyar Színház nagysikerű vigjáték-újdonlása pénteken este ismét a színház műsorán van. Péter: Halasi Gyula.

A két kapitány szombaton délután egyneked 4 órakor, filléres helyárral kerül színi.

Kiss Manyi felleptével szombaton este, vasárnap délután és este az idény legnagyobb operett-sikere, a Fekete Péter kerül színi. Mérsékelttel felemelt helyárral. Jegyek elővételben már válthatók.

Népművelési előadás keretében, filléres helyárral hétfőn este a Két kapitány van a színház műsorán. Jegyek a pénztárnál válthatók.

A kolozsvári Nemzeti Színház ked-

den és szerdán vendégszerepel a színházban. Színi kerül kedden este 6 órakor: Rigoletto, szerdán délután fél 3 órakor és szerdán este 6 órakor: Coppélia, e. balett és a Színigazgató e. vígopera.

Előkészületben a legnagyobb operett-siker: Egy holdog pesti nyár.

MŰSOR:

Csütörtökön este: Szilágyi Irma. Pénteken este: Zsuzsó. Szombaton délután: A két kapitány.

Szombaton este háromnegyed 7 órakor: Fekete Péter (Kiss Manyival.)

Vasárnap délután és este: Fekete Péter, Kiss Manyival.

Hétfőn este háromnegyed 7 órakor: A két kapitány.

Kedden este 6 órakor: Rigoletto.

Szerdán délután fél 3 órakor: Coppélia, Színigazgató.

Három színházi könyv

Három színházi vonatkozású könyv jelenik meg rövidesen. Az egyiket Somlay Artur, a Vígsház tagja írta „Vándor Adam szörnyű ifjusága” címmel és a két háború közti időszakot mondja el benne.

Új könyvvel jelentkezik Baroti Geza, a fiatal hírlapíró is: egy színes és egy újságíró szerelmét vetíti elénk

„Csinesilla” című műve, amely érdekes kulisszatitkokat árul el a színházak világról. — Kinizsi Andor, a jeles színházi újságíró „Csupa házasság” címmel rendező sajtó alá harmadik „házassági tankönyvet”, amely méltán sorakozik a népszerű humorista „Jugy kell ferizhennem!” és „Egyszer mindenki megcsúsz” című munkái mellé.

Szolgálatos gyógyszerterarak:

III. CSOPORT:

- KIGYÓ gyógyszerterár, Bémer-tér 1 (Reisz L.) 15-68.
- II. RAKOCZI F., Szacsyay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.
- OROSZLAN gyógyszerterár, Mussolini-tér 14. (Mihályi L.) 32-91.
- MADONNA gyógyszerterár, Sztarovszky-u. 20. (Dr. Medvigy F. bérlo Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszerterarak éjjeli szolgálatát szombat reggeltől a következő szombath reggelig tart.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladók város közelében több új magánház, beköltözhető több kisebb, nagyobb bérházak és telkek. Özy, Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 265

31-es hócsizma, 29-es gyermekcipő kifogástalan állapotban eladó. Schlauch-tér 14. 437

Eladó szabályozható korcsolya, vastalpú gyermekrodlj jó állapotban. Vörösmarty-u. 63. 434

Kombináltszoba, konyha, rekamier eladó. Verő asztalos, Kapucinus-u. 11. 725

Briliáns gyűrű eladó 8-12, este 7-11 Endrődi-u. 1. H. 7. 441

Kombinált diófa butor kétszemélyes rekamiával eladó. Hegyessy Márton-u. 4. szám. 439

Kizárólag privátnak három keleti szőnyeg eladó. Pável-u. 5. földszint 3. Balogh A. 440

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely 6 m. dennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel Jakob műszerésznel, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30. 65

Pénzre van szüksége? Hozza el a Hlatky Endre-utca 14. szám alatt levő „Rekord” üzletembe használt férfi, nő ruháit függönyeit, cipőt, szőnyegét, stb. ahol a legmagasabb árat kapja érte. Ugyanott olcsón bármit vásárolhat és bizományi árut is elfogadok. Hívásra házhoz megyek. 421

Pártoliuk a keresztény kereskedelmet

Állás: keces
Pesti varróházaikhoz ajánkozik Kristoffné, Gróf Tisza István-ut 31. 498
Gyermekápolónő nevelőnő állást keres. Cim a kiadóban. 442

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LASZLÓ-NYOMDA R. T.
A szerkesztést felelős: Dr. Paál Árpád
A kiadóért felelős: Dr. Virág Jeromos
Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Rákóczi utca 6. szám